

**IPA 2014 Multi-beneficiary statistical cooperation programme
Service Contract No. 14463.2014.002-2015.597**

ИЗВЈЕШТАЈ О МИСИЈИ

**Управни одбор Међународне операције мониторинга за Попис
становништва, домаћинства и станова у БиХ**

Двадесет други извјештај оцјене

Датум одржавања мисије: 1 – 4. фебруар 2016.

Мјесто одржавања мисије: Сарајево, Босна и Херцеговина

**Експерти: Jean-Michel DURR, виши експерт, вођа тима УО
Меруем DEMIRCI, експерт**

IPA 2014 Multi-beneficiary statistical cooperation programme

Увод и општи подаци

1. Попис становништва и домаћинства провешће се у Босни и Херцеговини (БиХ) у складу са Законом о попису становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини 2013.године, како је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 3. фебруара 2012. Вијеће министара Босне и Херцеговине позвало је Европску комисију да организује међународни мониторинг Пописа. Тако су Европска комисија, Вијеће Европе и Вијеће министара Босне и Херцеговине 18. априла 2012. године потписали Меморандум о разумијевању, како би се договорили о сљедећем:

- Општи циљ Операције међународног мониторинга Пописа становништва и домаћинства у Босни и Херцеговини је надгледање усклађености цијелог процеса Пописа, од припреме до дисеминације података, са:
- Међународним стандардима за пописе становништва и домаћинства које дефинишу УНЕЦЕ и Еуростат, а које је одобрила Конференција европских статистичара као Препоруке за Пописе становништва и домаћинства 2010;
- Одредбом (ЕК) 763/2008 о пописима становништва и домаћинства, те мјерама имплементације;
- Основним начелима званичне статистике, усвојеним од стране Статистичке комисије УН, као и са Кодексом праксе европске статистике проглашеним од стране Европске комисије;
- Стандардима заштите и повјерљивости података, како је дато у Конвенцији о заштити појединца, а у вези са Аутоматском обрадом личних података Вијећа Европе, као и са важећим релевантним одредбама Европске уније.

2. Операцију спроводе Комитет међународних организација, Управљачка група (УГ ИМО) уз помоћ вишег експерта за попис, експерти за пописе становништва, један или више експерата за информационе технологије, те особе које надгледају пописивање на терену.

3. Виши експерт за попис, експерти за попис и ИТ експерти процијениће усклађеност Пописа у Босни и Херцеговини са захтјевима датим у Меморандуму о разумијевању, али неће пружати никакву техничку подршку.

4. Под вођством Комитета и вишег експерта за попис, експерти за попис ће:

- Пратити техничку припрему Пописа, укључујући пилот попис и постпописна анкета, посебно израду упитника и приручника;
- Надгледати прикупљање, обраду и дисеминацију пописних података, верификујући испуњавање захтјева дефинисаних у ранијем тексту;
- Контролисати поштено и исправно израчунавање на свим нивоима, те пратити да ли је повјерљивост појединачних података у потпуности загарантована;
- Истраживати сва остала питања релевантна за Попис.

5. Управљачка група именовала је г. Jean-Michela Durra као вишег експерта за попис и г. Roberta Bianchinia, г. Benta Noerby Bondea, гђу Meryem Demirci, гђу Катерину Костадинову-Даскаловску, анд г. Guidoа Pieraccinia као експерте за пописе становништва. Виши експерт за попис и експерти за пописе чине Управни одбор ИМО међународних експерата.

IPA 2014 Multi-beneficiary statistical cooperation programme

6. Прва мисија УО ИМО је одржана од 23. до 26. априла 2012. Циљ ове мисије био је да се оцијени припрема за попис становништва и домаћинства у својим основним компонентама, укључујући припрему пилот пописа. Извјештај УО послао је Виши експерт за попис 12. маја ИМО Управљачкој групи.

7. Друга мисија одржана је од 26. до 29. јуна 2012. Циљ ове мисије био је да се оцијени напредак остварен након прве мисије у припреми за попис становништва и домаћинства, укључујући и припрему пилот пописа.

8. Трећа мисија одржана је 17. и 18. септембра 2012., а спровела су је два члана УО, г. Durr и гђа Катерина Костадинова-Даскаловска. Циљ мисије био је да се оцијени имплементација препорука датих у претходним извјештајима и да се оцијени припрема пилот пописа планираног за период од 15. до 29. октобра 2012.

9. Четврта мисија одржана је између 10. и 29. октобра 2012. године, а спроводили су је чланови Управног одбора сукцесивно (сваки по пет дана, осим вишег експерта, чија мисија је трајала од 10. до 29. октобра). Циљ ове мисије био је да се посматра спровођење Пилот Пописа на терену. Такође, тим од четири посматрача, који су чинили Лидија Наумовска, Gabor Rosza, Jean-Paul Sardon и Per Schöning, био је присутан током цијелог периода спровођења Пилот Пописа. Сваки члан покривао је по неколико општина, како би посматрали операције рада на терену Пилот Пописа у свих 60 пописних кругова који су ушли у узорак за Пилот.

10. Пета мисија одржана је између 19. и 21. новембра 2012. (три дана), а спровела је чланица Управног одбора, гђа Катерина Костадинова-Даскаловска. Циљ ове мисије био је да се посматра спровођење Постпописне анкете Пробног пописа на терену. Експерт је обухватила свих 6 пописних кругова (у 6 општина) које су ушле у узорак Постпописне анкете, како би се посматрале активности на терену у склопу Постпописне анкете.

11. Шеста мисија одржана је између 10. и 13. децембра 2012. године, а спровела су је четири члана Управног одбора: г. Roberto Bianchini, гђа. Bent Noerby Bonde, гђа. Катерина Костадинова-Даскаловска и г. Guido Pieraccini. Циљ ове мисије био је да се од статистичких институција чује о лекцијама наученим током Пробног пописа, те да се оцијени да ли су припреме на нивоу који би омогућио спровођење Пописа у априлу 2013. године.

12. Седма мисија одржана је између 12. и 15. фебруара 2013., а спровео ју је један члан УО, г. Roberto Bianchini. Циљ мисије био је да се оцијени ситуација када је у питању напредак припреме и имплементације ИМО препорука у новом контексту одгањања Пописа, са нагласком на поштивању рокова за картографску припрему. Други циљ био је да се прикупе информације и материјали за детаљнију оцјену напретка припремних активности Пописа, коју треба да дају сви чланови УО у марту 2013.

13. Осму мисију спровео је цјелокупан УО, од 18. до 22. марта 2013. Циљ ове мисије био је да се да детаљна оцјена напретка оствареног у припремама када су у питању основни циљеви дати након четврте мисије у децембру 2012., када је УО дао препоруку да се Попис одгоди за октобар 2013.

14. Девету мисију спровела су два члана УО, Jean-Michel Durr и Катерина Костадинова-Даскаловска, између 22. и 25. априла 2013. Циљ мисије био је да се оцијени напредак остварен у припремама, у смислу циљева постављених у шестој мисији, који су ажурирани у претходним мисијама.

IPA 2014 Multi-beneficiary statistical cooperation programme

15. Десету мисију спровео је цјелокупан УО, између 28. и 31. маја 2013. Циљ ове мисије био је да се оцијени да ли је напредак остварен у припремама довољан да се држава сматра спремном за спровођење пописа у октобру 2013.

16. Једанаеста мисија спроведена је између 16. и 19. јула 2013., а спровела су је три члана УО, г. Jean Michel Durr, г. Bent Noerby Bonde и г. Guido Pieraccini. Циљ мисије био је да се оцијени да ли су припреме и даље на правом путу након позитивне оцјене десете мисије да се попис спроведе у октобру 2013. Посебан нагласак био је на припреми обраде података.

17. Дванаесту мисију спровела су четири члана УО, г. Roberto Bianchini, г. Bent Noerby Bonde, гђа Катерина Костадинова-Даскаловска и г. Guido Pieraccini, између 3. и 6. септембра 2013. Циљ ове мисије био је да се оцијени тренутно стање када су у питању активности на терену предстојећег пописа (укључујући и постпописну анкету) и активности обраде података након активности на терену, као и укупне припреме за попис, сходно основним циљевима пописа и препорукама и савјетима које је УО дао током претходних мисија и у извјештајима УО.

18. Тринаесту мисију спровело је пет чланова УО: г. Roberto Bianchini и г. Guido Pieraccini од 27. септембра до 4. октобра, гђа Катерина Костадинова-Даскаловска од 4. октобра до 11. октобра; и г. Jean-Michel Durr и гђа Meryem Demirci од 11. октобра до 18. октобра. Циљ мисије био је мониторинг пописивања током пописа, укључујући завршне припреме и завршне операције. Током ове мисије, УО је имао подршку тима 27 међународних посматрача, који су били ангажовани широм државе.

19. Четрнаесту мисију спровела је чланица УО, гђа Катерина Костадинова-Даскаловска, између 1. и 3. новембра 2013. Циљ ове мисије био је да се прати спровођење Постпописне анкете након Пописа. Током ове мисије, УО је имао подршку тима који се састојао од 5 међународних посматрача, који су били ангажовани широм државе, између 1. и 10. новембра.

20. Петнаесту мисију спровео је један члан УО: г. Guido Pieraccini, 17. и 18. децембра 2013. Циљ мисије био је да се оцијени да ли је систем за обраду података оперативан и да ли поштује препоруке УО.

21. Шеснаесту мисију спровело је пет чланова УО, између 11. и 14. фебруара 2014. Циљ ове мисије био је да се оцијени почетак обраде података и примјена препорука УО.

22. Седамнаесту мисију спровео је један члан УО, г. Guido Pieraccini, између 21. и 23. априла 2014. Циљ ове мисије био је да се утврди да се обрада података врши без проблема и да је рок за довршавање ове фазе у складу са препорукама УО.

23. Осамнаесту мисију спровела су четири члана УО, између 3. и 6. јуна 2014. Циљ ове мисије био је да се оцијени стање у области снимања података и припреме предстојећих корака, едитовања и дисеминације, као и постпописне анкете.

24. Деветнаесту мисију спровела су два члана УО, гђа Катерина Костадинова-Даскаловска и г. Guido Pieraccini од 15. до 17. септембра 2014. Циљ ове мисије био је да се оцијене фазе снимања и едитовања података, те ПЕС и припрема дисеминације.

25. Двадесету мисију спровео је цијели УО, од 18. до 21. новембра 2014. Циљ ове мисије био је да се детаљно оцијени напредак остварен у фази обраде података, као и у ПЕС и припреми дисеминације.

IPA 2014 Multi-beneficiary statistical cooperation programme

26. Двадесет прву мисију спровела су три члана УО, г. Jean-Michel Durr, гђа Meryem Demirci и г. Guido Pieraccini од 24. до 27. фебруара 2015. Циљ ове мисије био је да се детаљна оцјена напретка оствареног у фази обраде података, као и у ПЕС и припреми дисеминације.

27. Ову двадесет другу мисију спровела су два члана УО, г. Jean Michel Durr и гђа Meryem Demirci, од 1. до 4. фебруара 2016. године. Циљ ове мисије био је да се одржи састанак са новим руководством Агенције за статистику и Федералног завода за статистику, те да се детаљно оцијени напредак остварен након претходне мисије Управног одбора, прије годину дана.

28. Експерти желе да изразе захвалност директорима и особљу БХАС, ФЗС и РЗС за расположивост и сарадњу, те особљу ГОПА за организацију мисије.

Резиме

29. Након претходне мисије УО одржане у фебруару 2015. године и посјете предсједавајућег ИМО у јуну 2015. године, обрада пописних података је још на чекању, јер није донесена одлука о утврђивању резидентног статуса, у контексту упражњеног мјеста директора Агенције за статистику Босне и Херцеговине (БХАС). Изгубљена је година, што је утицало на правовремену дисеминацију пописних резултата, као и на кредибилитет статистичких институција у Босни и Херцеговини.

30. У Децембру 2015. године именован је нови директор БХАС. То би требало да омогући да се ситуација покрене, те да се донесе одлука о едитовању резидентног статуса, узимајући у обзир правну обавезу да пописни резултати буду објављени до 1. јула 2016. Ипак, УО је током мисије, оцјењујући преостале кораке које треба извршити прије објављивања пописних резултата, утврдио да ће за њих бити потребна најмање четири мјесеца од тренутка када се донесе одлука по питању резидентног статуса. То значи да дата одлука мора бити донесена најкасније до краја фебруара 2016.

31. Остварени су значајни помаци у припреми дисеминације пописних података, финализацији процедура склапања уговора и доношења одлука о ангажовању компаније за штампање и дисеминацију пописних резултата на Интернету. Међутим, није било неких значајнијих помака у припреми садржаја извјештаја након претходне мисије УО.

32. Нису направљени никакви кораци у смислу анализе правног оквира који се тиче архивирања упитника и достављања приједлога Управном одбору за третирање личних података (слика, штампаних упитника и базе података) у складу са заштитом индивидуалних података.

33. Закључно, УО сматра да постоји велики ризик да резултати не буду објављени у задатом року, до 1. јула 2016. године, те позива Агенцију за статистику и ентитетске статистичке институције да донесу одлуке неопходне за финализацију фазе едитовања. Препорука УО је да се хитно и пажљиво испланирају кораци које треба извршити прије дисеминације главних резултата.